TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 20. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Enerģētika – Gāzes nozare – Gāzes piegādes drošība – Regula (ES) Nr. 994/2010 – Dabasgāzes uzņēmumu pienākums veikt pasākumus, lai nodrošinātu gāzes piegādi aizsargātajiem patērētājiem – 2. panta otrās daļas 1) punkts – "Aizsargāto patērētāju" jēdziens – 8. panta 2. punkts – Papildu pienākums – 8. panta 5. punkts – Dabasgāzes uzņēmumu iespēja izpildīt savus pienākumus reģionālā vai Savienības mērogā – Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru gāzes piegādātājiem noteikts papildu pienākums veikt gāzes uzglabāšanu, kura piemērošanas jomā iekļauti patērētāji, kas nav aizsargātie patērētāji Regulas Nr. 994/2010 izpratnē – Uzglabāšanas pienākums, kas līdz 80 % apjomam jāizpilda attiecīgās dalībvalsts teritorijā

Lieta C-226/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 15. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 22. aprīlī, tiesvedībā

Eni SpA,

Eni Gas & Power France SA,

Union professionnelle des industries privées du gaz (Uprigaz)

pret

premjerministru,

vides, enerģētikas un jūras lietu ministru,

personas, kas iestājušās lietā:

Storengy,

Total Infrastructures Gaz France (TIGF).

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre V. Džakobo-Peironnela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 16. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Eni SpA* un *Eni Gas & Power France SA* vārdā – *C. Lefort*, *M. Dantin* un *A. Soloshchenkov*, advokāti,

– *Union professionnelle des industries privées du gaz* (*Uprigaz*) vārdā – *N. Autet* un *G. Marson*, advokāti,

– *Storengy* un *Total Infrastructures Gaz France (TIGF)* vārdā – *C. Le Bihan-Graf* un *L. Rosenblich*, advokāti,

– Francijas valdības vārdā – *D. Colas*, *R. Coesme* un *S. Horrenberger*, kā arī *A. Daly*, pārstāvji,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna* un *M. Rzotkiewicz*, kā arī *K. Rudzińska*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Patakia* un *O. Beynet*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2017. gada 26. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulas (ES) Nr. 994/2010 par [dabas]gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67/EK atcelšanu (OV 2010, L 295, 1. lpp.) 8. panta 2. un 5. punkta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Eni SpA* un *Eni Gas & Power France SA* (turpmāk tekstā kopā – "*Eni*"), kā arī *Union professionnelle des industries privées du gaz (Uprigaz)*, no vienas puses, un premjerministru (Francija) un vides, enerģētikas un jūras lietu ministru (Francija), no otras puses, par 2014. gada 12. marta Dekrēta Nr. 2014-328, ar kuru grozīts 2006. gada 21. augusta Dekrēts Nr. 2006-1034 par piekļuvi dabasgāzes pazemes krātuvēm (2014. gada 14. marta *JORF*, 5283. lpp.; turpmāk tekstā – "Dekrēts Nr. 2014-328"), tiesiskumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Atbilstoši Regulas Nr. 994/2010 preambulas 5., 9. un 10. apsvērumam:

"(5) Tomēr atbilstīgi pašreizējiem gāzes piegādes drošības pasākumiem, kas veikti Savienības mērogā, dalībvalstīm joprojām ir liela rīcības brīvība attiecībā uz pasākumu izvēli. Ja ir apdraudēta kādas dalībvalsts piegādes drošība, pastāv skaidrs risks, ka šīs dalībvalsts vienpusēji izstrādātie pasākumi var apdraudēt iekšējā gāzes tirgus pareizu darbību un gāzes piegādi patērētājiem. Nesen gūtā pieredze ir parādījusi, ka šāds risks pastāv. Lai iekšējais gāzes tirgus varētu darboties arī piegādes traucējumu gadījumā, atbildes reakcijai uz piegādes krīzi jābūt solidārai un koordinētai gan attiecībā uz preventīvajiem pasākumiem, gan reaģējot uz konkrētiem piegādes traucējumiem.

[..]

(9) Būtiski gāzes piegādes traucējumi Savienībai var ietekmēt visas dalībvalstis, Savienību kopumā un Enerģētikas kopienas dibināšanas līguma, kas parakstīts Atēnās 2005. gada 25. oktobrī (OV 2006, L 198, 18. lpp.), Līgumslēdzējas puses un radīt smagus kaitējumus Savienības ekonomikai. Gāzes piegādes traucējumi var būtiski ietekmēt arī sabiedrību, jo īpaši mazāk aizsargātas patērētāju grupas.

(10) Dažādi patērētāji, ietverot, *inter alia*, arī mājsaimniecības un patērētājus, kas nodrošina būtiskus sociālos pakalpojumus, piemēram, veselības aprūpi un bērnu aprūpi, izglītību un citus sociālus un sociālās aprūpes pasākumus, kā arī citus pakalpojumus, kas dalībvalstij ir nepieciešami, ir īpaši neaizsargāti, un tiem varētu būt vajadzīga aizsardzība. Šādu aizsargātu patērētāju vispārīga[i] definīcijai nevajadzētu būt pretrunā ar solidaritātes mehānismiem Eiropā."

4 Šīs regulas 2. panta otrajā daļā ir noteikts:

"[..] Izmanto arī šādas definīcijas:

1) "aizsargātie patērētāji" ir visi mājsaimniecības patērētāji, kas ir pieslēgti gāzes sadales tīklam, turklāt, ja attiecīgā dalībvalsts tā izlemj, tie var būt arī:
   a) mazie un vidējie uzņēmumi ar noteikumu, ka tie ir pieslēgti gāzes sadales tīklam, un būtisku sociālu pakalpojumu sniedzēji ar noteikumu, ka tie ir pieslēgti gāzes sadales vai transportēšanas tīklam, un ar noteikumu, ka visi šie papildu patērētāji neveido vairāk k[ā] 20 % no galīgā gāzes patēriņa; un/vai
   b) komunālās apkures iekārtas, ja tās piegādā siltumu mājsaimniecību patērētājiem un patērētājiem, kas minēti a) apakšpunktā, ar noteikumu, ka šīs iekārtas nevar pārslēgt uz citu degvielu un ka tās ir pieslēgtas gāzes sadales vai transportēšanas tīklam.

[..]"

5 Minētās regulas 3. panta 6. punktā ir paredzēts:

"Pasākumi piegādes drošības garantēšanai, kas iekļauti preventīvos un ārkārtas rīcības plānos, ir skaidri definēti, pārredzami, proporcionāli, nediskriminējoši un pārbaudāmi, nepamatoti nekropļo konkurenci un efektīvu dabasgāzes iekšējā tirgus darbību un neapdraud gāzes piegādes drošību citās dalībvalstīs vai Savienībā kopumā."

6 Saskaņā ar šīs pašas regulas 8. pantu "Piegādes standarts":

"1. Kompetentā iestāde pieprasa, lai dabasgāzes uzņēmumi, ko tā nosaka, veiktu pasākumus nolūkā nodrošināt gāzes piegādi dalībvalsts aizsargātajiem patērētājiem šādos gadījumos:

a) galējas temperatūras septiņu dienu aukstākajā periodā, ko statistiski novēro reizi 20 gados;

b) kad ārkārtīgi liels gāzes pieprasījums ilgst vismaz 30 dienas, ko statistiski novēro reizi 20 gados; un

c) uz vismaz 30 dienām, ja vienotas lielākās gāzes piegādes infrastruktūras traucējumi rodas vidējos ziemas apstākļos.

Kompetentā iestāde nosaka pirmajā daļā minētos dabasgāzes uzņēmumus vēlākais līdz 2012. gada 3. jūnijam.

2. Jebkurš palielināts piegādes standarts, kas pārsniedz 30 dienas 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajos laikposmos, vai arī jebkuras papildu saistības, kas uzliktas gāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ, [kas] pamatojas uz 9. pantā minēto riska novērtējumu, tiek atspoguļots preventīvā rīcības plānā un:

a) atbilst 3. panta 6. punkta noteikumiem;

b) nevajadzīgi neizkropļo konkurenci vai nekavē gāzes iekšējā tirgus darbību;

c) negatīvi neietekmē jebkuras citas dalībvalsts spēju saskaņā ar šo pantu apgādāt tās aizsargātos patērētājus valsts, Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas situācijas gadījumā; un

d) atbilst 11. panta 5. punktā noteiktajiem kritērijiem Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas situācijas gadījumā.

Savstarpēji solidarizējoties, kompetentā iestāde preventīvā rīcības plānā un ārkārtas rīcības plānā nosaka to, kā dabasgāzes uzņēmumiem noteiktu palielinātu piegādes standartu vai papildu saistības var īslaicīgi samazināt Savienības vai reģiona mēroga ārkārtas situācijas gadījumā.

3. Pēc laikposmiem, ko kompetentā iestāde noteikusi saskaņā ar 1. un 2. punktu, vai arī vēl smagākos apstākļos, nekā noteikti 1. punktā, kompetentā iestāde un dabasgāzes uzņēmumi cenšas pēc iespējas saglabāt gāzes piegādi, jo īpaši aizsargātajiem patērētājiem.

4. Pienākumi, kas uzlikti dabasgāzes uzņēmumiem, lai izpildītu piegādes standartus, kuri noteikti šajā pantā, ir nediskriminējoši un nerada nesamērīgu slogu šiem uzņēmumiem.

5. Attiecīgā gadījumā dabasgāzes uzņēmumiem ļauj izpildīt šos pienākumus reģionālā vai Savienības mērogā. Kompetentā iestāde nepieprasa, lai standarti, kas paredzēti šajā pantā, tiktu ievēroti, pamatojoties uz infrastruktūru, kas atrodas tikai tās teritorijā.

6. Kompetentā iestāde nodrošina, ka nosacījumi par piegādi aizsargātajiem patērētājiem tiek izveidoti, neskarot pareizu iekšējā gāzes tirgus darbību, un par tādu cenu, kas atbilst piegāžu tirgus vērtībai.”

7 Regulas Nr. 994/2010 11. panta par Savienības un reģionāla mēroga ārkārtas pasākumiem 5. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis un jo īpaši kompetentās iestādes nodrošina, ka:

a) netiek ieviesti nekādi pasākumi, kas kādā brīdī nepamatoti ierobežotu gāzes plūsmu iekšējā tirgū; jo īpaši gāzes plūsmu uz skartajiem tirgiem;

b) netiek ieviesti nekādi pasākumi, kas varētu nopietni apdraudēt gāzes piegādes situāciju citā dalībvalstī; un

c) pārrobežu piekļuve infrastruktūrai saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulu (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (OV 2009, L 211, 36. lpp.)] tiek nodrošināta, ciktāl tas tehniski un drošības ziņā iespējams, saskaņā ar ārkārtas rīcības plānu.”

Francijas tiesības

8 Francijā dabasgāzes krājumus regulē *code de l'énergie* [Enerģētikas kodeksa] L. 421-1. līdz L. 421-16. panta noteikumi. Šīs tiesību normas regulē piekļuvi gāzes krājumiem saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu pienākumiem, kuri ir noteikti piegādātājiem, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes nepārtrauktību pat galējās situācijās.

9 Atbilstoši šī kodeksa L. 421-3. pantam:

"Dabasgāzes krājumi prioritāri palīdz nodrošināt:

1° tīklu, kas savienoti ar dabasgāzes pazemes krātuvēm, pienācīgu darbību un līdzsvarošanu;

2° patērētāju, kuri ir mājsaimniecības, vajadzību tiešu vai netiešu apmierināšanu un tādu citu patērētāju vajadzību tiešu vai netiešu apmierināšanu, kuri ar līgumu nav piekrituši pārtraucamai piegādei vai kuri veic vispārējo interešu uzdevumus;

3° pārējo L. 121-32. pantā paredzēto sabiedrisko pakalpojumu pienākumu ievērošanu."

10 Minētā kodeksa L. 421-4. panta pirmajā daļā ir noteikts:

"Visiem piegādātājiem ik gadu 31. oktobrī – tieši vai netieši, ar starpnieka palīdzību un ņemot vērā pārējos pielāgošanas instrumentus – ir jāuzglabā Francijā pietiekami dabasgāzes krājumi, lai laikposmā no 1. novembra līdz 31. martam izpildītu savas līgumsaistības par tiešu vai netiešu piegādi L. 421-3. panta trešajā daļā minētajiem patērētājiem [..]."

11 Atbilstoši Enerģētikas kodeksa L. 421-7. pantam ar Valsts padomes dekrētu tostarp ir jānosaka minētā kodeksa L. 421-4. panta piemērošanas kārtība un noteikumi.

12 2006. gada 21. augusta Dekrētā Nr. 2006-1034 par piekļuvi dabasgāzes pazemes krājumiem (2006. gada 23. augusta *JORF*, 12370. lpp.; turpmāk tekstā – "Dekrēts Nr. 2006-1034"), kas pieņemts saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L. 421-7. pantu, ir precizēti nosacījumi, atbilstoši kuriem ir organizēta piekļuve dabasgāzes krājumiem. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šajā dekrētā, pirmkārt, katram dabasgāzes piegādātājam ir paredzētas piekļuves tiesības uzglabāšanas jaudām jeb "uzglabāšanas tiesības", kas noteiktas atbilstoši tā patērētāju kopumam, lai tam ļautu apgādāt šos patērētājus ziemas periodā, un, otrkārt, ir noteikti šo piegādātāju pienākumi, it īpaši attiecībā uz minimālajiem krājumiem, kuriem ziemas perioda sākumā ir jābūt to rīcībā.

13 Ar Dekrēta Nr. 2014-328 9. pantu ir grozīts Dekrēts Nr. 2006-1034, it īpaši paredzot, ka piegādātājiem noteiktie uzglabāšanas pienākumi ir aprēķināmi, ņemot vērā "uzglabāšanas tiesības", kas atbilst ne vien to viņu patērētāju, kuri ir mājsaimniecības, un patērētāju, kuri nodrošina vispārējo interešu uzdevumu izpildi, ikgadējam patēriņam, kā tas bija paredzēts Dekrēta Nr. 2006-1034 sākotnējā versijā, bet arī to patērētāju patēriņam, kuri pieslēgti sadales tīklam, bet nav ar līgumu piekrituši pārtraucamai piegādei. Turpretim ar Dekrētu Nr. 2014-328 uzglabāšanas pienākumu līmenis no 85 % no uzglabāšanas tiesībām ir samazināts līdz 80 % no uzglabāšanas tiesībām.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

14 Ar diviem 2014. gada 12. un 14. maija pieteikumiem *Eni* un *Uprigaz* vērsās *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija), lūdzot atcelt Dekrētu Nr. 2014-328 pilnvaru pārsniegšanas dēļ.

15 Savos pieteikumos *Eni* un *Uprigaz* kā vienu no argumentiem norāda, ka šajā dekrētā nav ievērotas Regulas Nr. 994/2010 normas. Pirmkārt, ar šo dekrētu esot nelikumīgi paplašināta šīs regulas 2. panta otrās daļas 1) punktā ietvertā "aizsargāto patērētāju" definīcija. Otrkārt, ar to dabasgāzes piegādātājiem, pārkāpjot minētās regulas 8. panta 5. punktu, esot noteikts pienākums izvietot uzglabāšanas jaudas Francijā.

16 Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, pirmkārt, ka ar Dekrētu Nr. 2014-328 "aizsargāto patērētāju" valsts definīcijā ir iekļauti patērētāji, kuri nav mājsaimniecības, kuri ir pieslēgti sadales tīklam un kuri ar līgumu nav piekrituši pārtraucamai piegādei, un kuri ne obligāti ir "mazie un vidējie uzņēmumi" Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunkta izpratnē. Attiecīgi šajā dekrētā šādi formulētā "aizsargāto patērētāju" definīcija pārsniedzot regulā ietverto definīciju. Tomēr Francijas iestādes uzsver, ka šie papildu patērētāji atbilstot neliela izmēra struktūrām, kas, pat ja tie pieder lielajiem uzņēmumiem, daudzu raksturiezīmju ziņā līdzinoties mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Tāpat šo iestāžu ieskatā šāda paplašināta definīcija esot saistāma ar papildu pienākumiem, kurus dalībvalstis gāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ var noteikt atbilstoši minētās regulas 8. panta 2. punktam.

17 Šādos apstākļos Dekrēta Nr. 2014-328 tiesiskums esot atkarīgs no tā, vai šī iepriekš minētā tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka tā liedz dalībvalstij noteikt dabasgāzes piegādātājiem papildu pienākumus, kuri izriet no tā, ka starp "aizsargātajiem patērētājiem", kuru patēriņš palīdz noteikt uzglabāšanas pienākumu apjomu pastāvīgas apgādes nodrošināšanai, ir iekļauti patērētāji, kas nav minēti Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā.

18 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka, lai nodrošinātu gāzes piegādes patērētājiem nepārtrauktību, Enerģētikas kodeksa L. 421-4. pantā piegādātājiem ir uzdots uzglabāt Francijā pietiekamus dabasgāzes krājumus, ievērojot pārējos viņiem pieejamos pielāgošanas instrumentus, un ka Dekrētā Nr. 2014-328 ir noteikts, ka 80 % no uzglabāšanas tiesībām ir jāīsteno valsts teritorijā, tomēr paredzot, ka enerģētikas ministrs, lai izvērtētu, vai gāzes piegādātāja uzglabāšanas jaudas ir pietiekamas, lai nodrošinātu tam noteiktā uzglabāšanas pienākuma izpildi, ņem vērā pārējos tam pieejamos pielāgošanas instrumentus. Tātad Dekrēta Nr. 2014-328 tiesiskums esot atkarīgs arī no tā, vai Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkts liedz dalībvalstij noteikt dabasgāzes piegādātājiem šādus pienākumus.

19 Šādos apstākļos *Conseil d'État* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Regulas Nr. 994/2010 8. panta 2. punkts] ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz dalībvalstij noteikt dabasgāzes piegādātājiem papildu pienākumus, kas izriet no tā, ka starp "aizsargātajiem patērētājiem", kuru patēriņš palīdz noteikt uzglabāšanas pienākumu apjomu pastāvīgas apgādes nodrošināšanai, ir iekļauti patērētāji, kas nav minēti šīs pašas regulas [2. panta otrajā daļā]?

2) Vai [Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkts] ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz dalībvalstij noteikt dabasgāzes piegādātājiem pienākumus attiecībā uz uzkrātās gāzes apjomiem un ar tiem saistītajiem atdeves parādiem, kā arī attiecībā uz uzglabāšanas jaudām, kas iegūtas atbilstoši uzglabāšanas tiesībām, kuras atbilst pienākumam uzglabāt krājumus šīs dalībvalsts teritorijā, vienlaikus paredzot, ka, izvērtējot piegādātāja rīcībā esošās uzglabāšanas jaudas, ministrs ņem vērā pārējos piegādātāja rīcībā esošos pielāgošanas instrumentus?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

20 Ir jāatgādina, ka Tiesai jau ir bijusi iespēja lemt par dalībvalstīm piešķirto rīcības brīvību dabasgāzes piegādes drošības jomā Padomes 2004. gada 26. aprīļa Direktīvas 2004/67/EK par pasākumiem, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes drošību (OV 2004, L 127, 92. lpp.), ar kuru pirmoreiz Savienības mērogā tika izveidots juridiskais ietvars, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes drošību, un kura pieņemta pirms Regulas Nr. 994/2010, kontekstā.

21 Tiesa ir nospriedusi, ka ar šo direktīvu ir izveidots vienīgi ietvars, kura robežās dalībvalstīm ir jādefinē vispārējā politika piegādes drošības jomā, un, kā tas izriet no tās preambulas 3. apsvēruma, ar to ir noteikta vienīgi minimālā kopīgā pieeja dabasgāzes piegādes drošības jomā. Tiesa ir arī atzinusi, ka ar minēto direktīvu dalībvalstīm ir piešķirta plaša rīcības brīvība, lai izvēlētos līdzekļus, ar kuriem īstenot tajā izvirzītos mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 17. jūlijs, Komisija/Spānija (C-207/07, nav publicēts, EU:C:2008:428, 43. un 44. punkts).

22 Tomēr, lai gan ar Direktīvu 2004/67 dalībvalstīm ir atzīta plaša rīcības brīvība attiecībā uz pasākumiem, lai nodrošinātu gāzes piegādes drošību, no Regulas Nr. 994/2010 preambulas 5. apsvēruma skaidri izriet, ka tā ir pieņemta, lai sašaurinātu šo rīcības brīvību nolūkā nepieļaut, ka kādas dalībvalsts vienpusēji izstrādātie pasākumi varētu apdraudēt pienācīgu iekšējā gāzes tirgus darbību un gāzes piegādi citās dalībvalstīs.

Par pirmo jautājumu

23 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 994/2010 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietā, ar kuru dabasgāzes piegādātājiem ir noteikts gāzes uzglabāšanas pienākums, kura piemērošanas jomā ir iekļauti patērētāji, kas nav šīs regulas 2. panta otrās daļas 1. punktā norādītie aizsargātie patērētāji.

24 Ir jāatgādina – kā tas izriet no Regulas Nr. 994/2010 8. panta 1. punkta –, ka ar šo regulu dalībvalstīm ir noteikts pienākums šajā tiesību normā paredzētajos gadījumos nodrošināt gāzes piegādi atsevišķiem patērētājiem, kas definēti kā "aizsargātie patērētāji".

25 Šajā ziņā no Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta izriet, ka tajā ietvertais "aizsargāto patērētāju" jēdziens attiecas, pirmkārt, uz tādu kategoriju kā "mājsaimniecības patērētāji, kas ir pieslēgti gāzes sadales tīklam", un, otrkārt, – ja attiecīgā dalībvalsts tā izlemj, – uz divām citām kategorijām, kas attiecīgi definētas šīs regulas 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā un 2. panta otrās daļas 1) punkta b) apakšpunktā.

26 Runājot, konkrēti, par Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā minēto kategoriju, šajā normā ir paredzēts, ka dalībvalstis var uzskatīt, ka aizsargātie patērētāji ir "mazie un vidējie uzņēmumi ar noteikumu, ka tie ir pieslēgti gāzes sadales tīklam, un būtisku sociālu pakalpojumu sniedzēji ar noteikumu, ka tie ir pieslēgti gāzes sadales vai transportēšanas tīklam, un ar noteikumu, ka visi šie papildu patērētāji neveido vairāk k[ā] 20 % no galīgā gāzes patēriņa".

27 Izskatāmajā lietā Francijas valdība apgalvo, ka, ietverot aizsargāto patērētāju valsts tiesību izpratnē lokā ne vien mājsaimniecības, bet arī patērētājus, kas nav mājsaimniecības, kas ir pieslēgti sadales tīklam un kas ar līgumu nav piekrituši pārtraucamai piegādei, Dekrētā Nr. 2014-328 nav pārsniegta Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā ietvertā "aizsargāto patērētāju" definīcija. Proti, šajā patērētāju kategorijā būtībā esot iekļautas tādas neliela izmēra struktūras kā nelieli

uzņēmumi, lielu uzņēmumu mazas filiāles, mazi uzņēmumi, kas ietilpst integrētos tīklos, vai mazas rūpnieciskas iekārtas, kas pieder lielākam uzņēmumam, un lielāka izmēra struktūras, kas nav pieslēgtas sadales tīklam, bet tieši pārvades tīklam.

28 Šajā kontekstā Francijas valdība uzsver, ka Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā esošā atsauce uz "maziem un vidējiem uzņēmumiem" ir jāsaprot tādējādi, ka tā ietver ne vien struktūras, kuru juridiskais statuss ir mazie un vidējie uzņēmumi, bet, raugoties šīs regulas gaismā, arī struktūras, kuras faktiski ir autonomas un kuras patērē tādu gāzes apjomu, kādu patērē mazais vai vidējais uzņēmums.

29 Tomēr šādai "aizsargāto patērētāju" jēdziena šīs tiesību normas izpratnē interpretācijai nevar piekrist.

30 Šajā ziņā ir jānorāda, ka neviens no patērētājiem, kuri ar līgumu nav piekrituši gāzes pārtraucamai piegādei, neietilpst Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā uzskaitītajās kategorijās. It īpaši ir skaidrs, ka lielu uzņēmumu mazas filiāles, mazi uzņēmumi, kas ietilpst integrētos tīklos, vai mazas rūpnieciskas iekārtas, kas pieder lielākam uzņēmumam, kā to turklāt atzīst Francijas valdība, neveido "mazos vai vidējos uzņēmumus" šo jēdzienu parastajā izpratnē.

31 Šajā ziņā nav nozīmes apstāklim, ka šādu struktūru gāzes patēriņš eventuāli ir analogs maza vai vidēja uzņēmuma gāzes patēriņam. Kā tas izriet no Regulas Nr. 994/2010 preambulas 9. un 10. apsvēruma, tās 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā ietvertais "aizsargāto patērētāju" uzskaitījums nav tik daudz balstīts uz šo patērētāju izmantotās gāzes apjomu, bet gan uz īpašo aizsardzību, kas, ņemot vērā to neaizsargāto situāciju, tiem ir nepieciešama gāzes piegādes traucējumu gadījumā.

32 Tomēr pretēji tam, ko apgalvo šī pati valdība, minētajām struktūrām un mazajiem vai vidējiem uzņēmumiem nav nepieciešama vienāda aizsardzība pret eventuāliem gāzes piegādes traucējumiem. Kā to ir norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 59. punktā, piederība kādam nozīmīga apjoma uzņēmumam, to grupai vai integrētam tīklam ļauj minētajām struktūrām piekļūt tādiem ekonomiskiem un tehniskiem resursiem, kādi parasti nav pieejami mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un kuri var palīdzēt šīm pašām struktūrām risināt šādus piegādes traucējumus.

33 Tāpēc ir jāizvērtē jautājums, vai dalībvalsts, pamatojoties uz Regulas Nr. 994/2010 8. panta 2. punktu, var noteikt dabasgāzes piegādātājiem pienākumu veikt pasākumus, lai nodrošinātu gāzes piegādi tādam patērētāju lokam, kas ir plašāks nekā šīs regulas 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā norādītie aizsargātie patērētāji.

34 Šajā ziņā no Regulas Nr. 994/2010 8. panta 2. punkta izriet, ka dalībvalstīm ir iespēja veikt divu veidu pasākumus, kas pārsniedz tos, ko tās var noteikt dabasgāzes uzņēmumiem, kurus tās identificē atbilstoši šīs regulas 8. panta 1. punktam, jo šie pasākumi, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 24. punktā, ir attiecināmi uz aizsargātajiem patērētājiem.

35 Pirmkārt, dalībvalstis var noteikt "palielinātus piegādes standartus", proti, kā tas izriet no minētās regulas 8. panta 2. punkta, pasākumus, kas pārsniedz 30 dienas šīs pašas regulas 8. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajos laikposmos. Tātad šī iespēja attiecas nevis uz šo pasākumu *rationae personae* piemērošanas jomas paplašināšanu, bet to piemērošanas laikposma pagarināšanu.

36 Otrkārt, šīs pašas dalībvalstis var noteikt dabasgāzes uzņēmumiem "papildu pienākumus" gāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ. Šajā ziņā ar vārda "papildu" izmantošanu ir uzsvērts fakts, ka runa ir par papildu pienākumiem, kuru raksturs atšķiras no to pienākumu rakstura, kuri paredzēti Regulas Nr. 994/2010 8. panta 1. punktā, uz kuru turklāt šīs regulas 8. panta 2. punktā nav veikta atsauce saistībā ar šiem pienākumiem.

37 Tādējādi, kā to norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 67. punktā, no Regulas Nr. 994/2010 8. panta 2. punkta gramatiskās analīzes izriet, ka dalībvalsts principā var noteikt dabasgāzes uzņēmumiem papildu pienākumu, kura piemērošanas joma ietver patērētājus, kas neietilpst šīs regulas 2. panta otrās daļas 1) punktā norādīto patērētāju lokā.

38 Tomēr no šīs pašas tiesību normas izriet, ka dalībvalsts iespēja noteikt dabasgāzes uzņēmumiem tādu papildu pienākumu ir pakļauta prasībai ievērot striktus tajā izklāstītos nosacījumus.

39 Izskatāmajā lietā iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai, ar Dekrētu Nr. 2014-328 nosakot gāzes piegādātājiem papildu pienākumu veikt gāzes uzglabāšanu, kura piemērošanas jomā ietilpst visi patērētāji, kuri ir pieslēgti sadales tīklam, kuri ar līgumu nav piekrituši pārtraucamai piegādei un kuri obligāti nav Regulas Nr. 994/2010 2. panta otrās daļas 1) punkta a) apakšpunktā norādītie aizsargātie patērētāji, ir ievēroti nosacījumi, kuri tādējādi ir izklāstīti šīs regulas 8. panta 2. punktā.

40 Ievērojot visu iepriekš minēto, uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 994/2010 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietā, ar kuru dabasgāzes piegādātājiem ir noteikts gāzes uzglabāšanas pienākums un kura piemērošanas jomā ir ietverti patērētāji, kas nav šīs regulas 2. panta otrās daļas 1) punktā norādītie aizsargātie patērētāji, ar nosacījumu, ka ir ievēroti 8. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par otro jautājumu

41 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, ar kuru dabasgāzes piegādātājiem ir noteikts pienākums uzglabāt šīs valsts teritorijā gāzes krājumus, lai krīzes gadījumā nodrošinātu gāzes piegādi, vienlaikus paredzot, ka kompetentā iestāde, novērtējot piegādātājam pieejamās uzglabāšanas jaudas, ņem vērā pārējos tam pieejamos "pielāgošanas instrumentus".

42 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkta pirmajā teikumā ir paredzēts, ka attiecīgā gadījumā dabasgāzes uzņēmumiem ir ļauts izpildīt pienākumus, kuri tiem noteikti, lai izpildītu šīs regulas 8. pantā paredzētos piegādes standartus, reģionālā vai Savienības mērogā.

43 Turklāt atbilstoši šīs regulas 8. panta 5. punkta otrajam teikumam kompetentā iestāde nepieprasa, lai standarti, kas paredzēti šajā pantā, tiktu ievēroti, pamatojoties uz infrastruktūru, kas atrodas tikai tās teritorijā.

44 Izskatāmajā lietā Dekrēta Nr. 2014-328 9. pantā, aplūkotā kopsakarā ar Enerģētikas kodeksa L. 421-4. pantu, gāzes piegādātājiem ir noteikts pienākums katra gada 31. oktobrī uzglabāt Francijas teritorijā gāzes krājumus, kas atbilst vismaz 80 % no uzglabāšanas tiesībām saistībā ar patērētājiem, kuri ietverti pienākumu apjomā, vienlaikus paredzot, ka kompetentais ministrs, lai pārbaudītu, vai piegādātājs izpilda šos pienākumus, ņem vērā pārējos piegādātājam pieejamos pielāgošanas instrumentus.

45 Tā kā ar šādu tiesību aktu piegādātājiem ir noteikts pienākums obligāti un ekskluzīvi uzglabāt Francijā pietiekamus dabasgāzes krājumus, lai izpildītu piegādātāju pienākumus garantēt gāzes piegādes drošību krīzes gadījumā, tas ir saderīgs ar Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkta otro teikumu, saskaņā ar kuru, kā tas tika atgādināts, kompetentajai iestādei ir aizliegts pieprasīt, lai standarti, kas paredzēti šīs regulas 8. pantā, tiktu ievēroti, pamatojoties uz infrastruktūru, kas atrodas vienīgi attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

46 Lai gan ir tiesa, ka Francijas tiesību aktos kompetentajam ministram ir atļauts ņemt vērā attiecīgajam gāzes piegādātājam pieejamos "pārējos pielāgošanas instrumentus", iesniedzējtiesa nav sniegusi pietiekamu informāciju, kas ļautu izprast izvērtējuma, kurš šajā ziņā ir jāveic kompetentajai iestādei, praktisko raksturu un apjomu.

47 Šajā ziņā šai iesniedzējtiesai ir jāinterpretē valsts tiesības un jāizvērtē, vai iespēja, kas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu sniegta kompetentajai iestādei, proti, ņemt vērā attiecīgajiem gāzes piegādātājiem pieejamos "pārējos pielāgošanas instrumentus", nodrošina, ka tiem ir efektīva iespēja izpildīt savus pienākumus reģionālā vai Savienības līmenī.

48 Ievērojot iepriekš minēto, uz otro prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru dabasgāzes piegādātājiem ir jāizpilda savi pienākumi uzglabāt gāzes krājumus, lai garantētu gāzes piegādes drošību krīzes gadījumā, obligāti un ekskluzīvi izmantojot valsts teritorijā esošās infrastruktūras. Izskatāmajā lietā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu kompetentajai iestādei sniegtā iespēja ņemt vērā attiecīgajiem piegādātājiem pieejamos "pārējos pielāgošanas instrumentus" nodrošina tiem efektīvu iespēju izpildīt savus pienākumus reģionālā vai Savienības līmenī.

Par tiesāšanās izdevumiem

49 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav pamatlietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulas (ES) Nr. 994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67/EK atcelšanu 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietā, ar kuru dabasgāzes piegādātājiem ir noteikts gāzes uzglabāšanas pienākums, kura piemērošanas jomā ir ietverti patērētāji, kas nav šīs regulas 2. panta otrās daļas 1) punktā norādītie aizsargātie patērētāji, ar nosacījumu, ka ir ievēroti 8. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai;**

2) **Regulas Nr. 994/2010 8. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru dabasgāzes piegādātājiem ir jāizpilda savi pienākumi uzglabāt gāzes krājumus, lai garantētu gāzes piegādes drošību krīzes gadījumā, obligāti un ekskluzīvi izmantojot valsts teritorijā esošās infrastruktūras. Izskatāmajā lietā iesniedzējtiesai tomēr ir jāizvērtē, vai saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu kompetentajai iestādei sniegtā iespēja ņemt vērā attiecīgajiem piegādātājiem pieejamos "pārējos pielāgošanas instrumentus" nodrošina tiem efektīvu iespēju izpildīt savus pienākumus reģionālā vai Eiropas Savienības līmenī.**

[Paraksti]